

Nro. 20.

**A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.**

Indult Bétsből, Kedden September 6-dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s.

Császár és Császárné Eö Felsegek hólnap utan le-
zen egy hete, hogy innen Schloshofba le mentek,
a' honnan a' Posonyi Ország Gyullésén lévő Karok-
nak és Rendeknek alázatos meg hívásokra Posonyba
nenni fognak.

A' Styriai és Karinthiai Kormányfzéknek All-
Elölöjét. Gróf Goes Eö Nagyságát Triesti Kór-
mányozónak, helyette pedig valóságos udvari Ta-
átsos L. B. Hingenau Urat azon meg ürelüst
Kormányfzéknek All-Elölöjévé tenni; Gróf Lich-
enberg Vinçe Eö Nagyságát, Generalissimus

U

Károly Cs. Kir. Fő Herczeg gyalog Regimentjének egyik vitéz Kapitányát valóságos Kamarás Urnak nevezni méltóztatott Fels. Urunk.

Az Ems folyóvizen felül lévő Austriai Tartománynak Welsben lakó Fizikusát, Orvos Doktor Hartmann János Baptista Urat, azon fáradhatatlan munkásságáért, mellyet az ott uralkodott ragadó nyavalyába esett embereknek orvoslásában, és a' barmok dögének szerentsés el háritásában mutatott, nemesi rangra emelni méltóztatott Eö Cs. K. Felsége.

Ennékeflette Cs. K. Feldmarsal Lieutenant Marquis Chasteler Eö Excellentiájának, a' már széllyel ofzlattatott vadász sereg helyett a' vacantziában volt Neugebauer gyalog Német Regimentét adni tettzett Eö Cs. K. Felségének.

A' Cs. K. Armadiánál következő változások történtek mostanában.

I. Fellyebb való tífztségekre emelttek; General-Majorok Kottulinsky, Gyulay Albert, Treuenfelsi Weber, Knesevich Vince, Vincent, Hervei Schustek, Korezaczowi Lippa, Strauch, és Parientosi Gomez Feldmarsal Lajtnantságra. — Obersterek Branowatzky az Oláh Illyriai Regimentől; Schneller a' Stipsits Hufzár seregéből; Henneberg az Erbach gyalog seregéből; Vécsey Péter a' Ferdinand Fő Herczeg Hufzárjaitól; Reinwald a' Colloredó-Jósef gyalog Rgtől; Biber a' János Nepomok Fő Herczegétől; Fenner a' széllyel ofzlatott vadász seregtől; Mohr a' Hefzen-Homburg Hufzárjaitól; Meyer a' Kerpen Gy. Rgből; Marschal a' Strafsoldoéből; Riese a' volt Neugebauerből, most már a' Chasteleréből; Nobile, Four-

quin, Bechard és Lopez az Ingenieur Corpustól; Hohenbruch a' hajos Katonák Commendansa; Lespinie a' Marinától; Faber a Deutsmeister Gy Rgból, és a' Bécsi Újhelyi Kadettoknak fő igazgatója General Majorságra — Paumgarten a' Württemberg dragonyos Regemetjének Obristlajtnantja, az 5-ik vadász Osztálynak Obersterévé és Commendansává; Guicciardi a' Ferencz Fő Herczeg vasas- és Knzenberg a' János Fő Herczeg dragonyos Seregétől, mindketten azon Regementeknek szám felett való Obristerjeivé tétettek, és továbbá is azoknál maradnak. — Obristlajtnantságra a' következő Fő Strázsamesterek emeltettek, úgymint, Rübel a' Bombardirozo Corpustól és egyfersmind az ágyuzó sereg Directorává; Haugwitz a' General-Stubtól a' Warasdi és Creuzer Regimentnél; Lutz a' széllyel ofzlattatott vadász seregtől az első vadász seregnél, egyfersmind annak Commendansává; Logdmann és Schindler az Ingenieur Corpustól ugyan ott. — Fő Strázsamesterékké tétettek: Kapitány Majanich a' bombardirozó vagy ostromló Corpustól a' 2-ik artilléria Rgnél, Kap. Meyer azon Corpustól F. Strázsamesterre, és Fő tüzelő mesterre; Fallon a' Genenal Stabtól ugyan annál; Baroni a' széllyel ofzlattatott vadász seregtől Fő Strázsamesterre, és a' 3-ik vadász ofztálynak Commendansává; Zaborsky a' vadász seregtől F. Strázsamesterre, s egyfersmind a' 6-ik vadász Osztálynak Commendansává; Mumb a' vadász Seregtől F. Strázsamesterre és a' 8-ik vadász Osztálynak Commendansává; Chavanne az Inzsiner Corpustól ugyan annál fő Strázsamesterre

II. Masuvá tetettek által: Steffanini a' vadász seregnak Obristlajtnantja a' 7-ik vadász osz-

tályhoz Commendánsnak; Le Noble a' Prágai Montur Commiffiónál lévő Fő Strázsamester a' Podgorzei Montur Commiffiónál Commendánsa; Czarnoczy Zimonyi Platz Major a' Gyulai Gy. Regementjéhez 2-ik Fő Strázsamesternek; Wittib a' Gyulai Rgénének F. Str. Mestere Zimonyba Platzmajornak; Schneider a' széllyel ofzlatott vadász seregnek Fő Strázsamestere, a' 2-ik vadász Osztályhoz Commendánsnak; Biombazzi a' Frölich Gy. Regementjénél szolgált F. Str. Mester a' 4-ik vadász Osztályhoz Commendánsnak; Gölding a' de Vaux Gy. Rgnél volt F. Str. Mester a' 9-ik vadász Osztályhoz Commendánsnak.

III. Pensionáltattak: General Major Weber Konrad Feld Mars. Lajtnant titulussal, Belcredy a' Likanusok Rgból való Oberster Gen. Major rangal; Preufzing a' Creuzer Rgbéli Obristlajtnant Oberster rangal; Hönsch lovas Kapitány a' Székely Hufzáróktól, és Rohinek a' Fröon Gy. Rgtól mind ketten F. St. Mesteri rangal; Huginsky pensionatus lovas Kapitány F. Str. Mesteri rangal.

IV. Quietalt: pensionatus Oberster Sales.

V. Meghóttak: Ducca pensionatus General Major; Kappler a' Temesvári őriző sereg Obristlajtnántja; Kisfaludi és Aichelburg pensionatus Obristlajtnantok; Szebmáky titularis Obristlajtnant; Neidenbergi Schrökinger, Gürland, Láng és Fricot pensionatus Fő Strázsamesterek.

Magyar Ország.

Posonból, September első napján. A' múlt Kis Affzony havának 26-dik napján, esteli 5. óraker Nemes Magyar Hazánknak Kir. Koronája, a' kétKortona őrzöknek, úgymint Mihálydi B. Splényi

József Cs. K. titkos Tanácsos, és Zsadányi 's Török fzentmiklósi Almásfy Pál Cs. K. titkos Tanácsos Eö Excellentiájok kisirések alatt nagy pompával ide hozatott. — Ez a' meg betsülhetetlen Királyi Klénódium azon hó.napnak 24 ikén indittatott ki Budáról, és onnantól fogva eddig minden Vármegyéken, a' mellyeken által hozatott, a' Megyekbéli Nemes Banderiumok által kisirtetett 's őriztetett. Tek. N. Mosony Vármegyének Köptsény nevezetű helységébe érkezvén Nemes Megyénknék Banderiumától fogadtatott, és mind ettől, mind N. Mosony Vármegyének Banderiumától ide kisirtetett — Köptsényből lett ki hozattatásakor az ide való vár bastyaira előre kivonattott ágyuk elsőben, másodszor pedig a' repülő hidhoz lett érkezésekor keményen harsogtak, és minden városbéli harangok tiszteletére meg vonattak. A' szent korona a' Dunától fogva a' Királyi hegy mellett, a' rózsza útzán által, a' Könyörülő Szerzetesek klastroma előtt, a' Sz. Mihály kapuján bé menvén, azon utzán és a' Ventur útzán a' Sz. Mártony temploma eleibe vitetett, a' hol már annakelőtte az ide gyült Magnasok, Generálisok, a' Vármegye és városbéli Tisztviselők meg jelentek, a' hol a' Nemes Banderiumtól a' szekérről levétetven, azon templomnak kapornájába vitetett, az azt tartó láda több Magnásoknak jelenlétekben felnyittatott, abba ismét vissza tétetett, és a' két Korona őrzök által bé petsételtetvén, Császárné Eö Felsege koronáztatásaig, a' korona őrző sereg, és az ide való forma ruhás polgarok által őriztetik. —

A' következett vasárnapon, úgymint Augustus 28.ikán az ide való Érseki udvari kápolnában, a' reggeli isteni tisztelet után, Méltos. R o z s o s P á l

Weszlprémi, Kamanházy László Váczi, és Kluch József Nyitrai Püspökök Eö Nagyságok Primás Eö Kir. Fö Herczégse által fel szenteltettek.

Mind Eö Csász. Királyi Felsegeknek hólnapi napon ide leendő bé jöveletekkor, mind Császárné Eö Felsegének a' jövö szerdán leendő meg koronáztatásának napját követö két este az egész város meg fog világositatni. Eö Felsegeknek Posonyba lett bemenetelekkor völt pompáról a' jövö posta napon szállunk.

Olasz Ország.

A' Frantzia Császár születésének emlekezetes napja, úgymint Kis Asszony havának 15. ike, minden Olasz Országai városokban, nevezetelsen Rómában, Ankonában, Florentziában, Majlandban, Turinban, Parmában és Genuában, kiváltképen pedig azokban, a' melyekben Frantzia katonaság fekszik, fényes inneples tartatott. — Florentziában az által tétetett ez a' nap emlekezetesé, hogy az azt meg előzött napnak reggelén 100 tiszteséges szülektöl származott szép ifjú hajadonok gyüllöttek öszve, és kedves muzsika zengés alatt sorsot húztak, 's jövöndöbéli kiházásittatásokra 20-an közzülok 20, más 20-an pedig fejenként 10 kemény tallert nyertek. E' mellett mindnyájoknak, akár szerentsések, akár szerentsétlenak völtak a' sors, vagy nyíl vonásban, egy egy species arany ajándékozottatott. — Dél után löval való versentfutas tartatott, estére pedig szabad bemenetel engedtetett az igen fényefsen kivilágositott teátromba. Maga a' Florentziai General Gubernator, General Menou is olly nagy fényefséggel inneplette meg Kis Asszony havának 15. ik napját,

mellyhez hasonlóra az oda való városi lakosok nem emlékezhetnek. Az a' Pitti nevezetű nagy palotá, a' mellyben a' Florentziai fő Kormányozók laknak, belőlről kívülről meg volt világosítva, az estére adattott fényes bálban 600 gazdag és pompás köntösökben öltözött dámaknál többen vóltanak jelen, a' kiknek mindenféle frisselő italokkal és étkekkel szolgáltak.

Majlandban az által ditsöittetett meg a' Napoleon Császár születése napja, hogy az ott lévő tudományoknak és szép mestersegeknek Kir. palotájában azoknak az Olasz Országi lakosoknak, a' kik hasznos találmányokkal, új fabrikákkal, 's több e' félekkel bóldogították hazájokat, borostyán koszorúkat, és arany 's ezüst érdem pénzeket osztott ki a' belső dolgokra ügyelő minister. Ezen érdem pénzt nyerők közt vólt az Urbinói Ersek Kardinál Albáni is, a' ki egy igen jó és köz hasznú töfabrikát talált és állított fel. Ezen alkalmatósággal igen szép oratiót mondott ez a' Minister, Augustus 17-ik napján gazdag vendégséget adott a' Minister a' jutalmat nyert személyeknek, mellyre más érdemmel és rangal tündöklő személyek is meg hivattattak.

A' Rómában lévő Frantzia Katonaságnak fő vezére General Miollis, a' maga General Stabjával egyetemben azon napon, tudniillik Augustus 15-ikén a' Sz. Lajos templomában Te Deum laudamust tartott, mellyre az Angyal várban lévő ágyú három versbéli durogásokkal adattatott jel. Estére az egész ott fekvő katona örizet tüzzel exercirozott.

A' Nápoly Országi új Királynak I. Joakim Napoleonnak eleibe küldetett Nápolyi deputások olly reménységben vóltak, hogy uralkodó

nékie ott meg is hódolni. Avval hízeltnek magoknak a' Nápoly Ország lakosok, hogy ez a' Fejedelem volt kedves Királyoknak I. József Napoleonnak nyomdokait fogja követni, a' minthogy minekelötte Párisból ki indúlt volna, a' Nápolyi Status Tanátshoz küldött levele által minden előbbi tisztviselőket meg hagyott 's meg erősített hivataljokban.

Az a' régi törvény, melly szerént senkinek, fegyvert készíteni, az arra meg hatalmazott emberekön kívül, nem szabad, ismét meg újítatott. Sőt a' fegyver készítő mivesek is egy olly könyvet tartónak jövendőben tartani, mellybe azoknak neveiket, a' kik töllök fegyvert vásárolnak, bé írni kötelesek lesznek. Az Előjáróknak különös engedelmek nélkül senkinek sem fegyvert tartani, sem viselni szabad nem lesz.

Nagy Britannia.

Azon polgári jufoknak és szabadságnak megnyerése végett, mellyet néhai Pith Minister Irlandiának Angliával való szoros öszve kaptolsztatásának alkalmatofságával az Irlandiai Katolikus lakosoknak ígirt, de nem eszközölhetett vala. a' 22-ik Augustusi Londoni tudósítások szerént, a' múlt Kis Afzony havában, ismét egy esedező levelet nyújtottak bé az Alsó Parlamentumnak azon Orzágnak deputatusi. Ebben következendő indító okokkal élnek igazságos kéréseknek bé tellyesítettésére: „Az Irlandiai Katolikusok, úgy mond, azoktól a' jufoktól és szabadságtól, mellyekkel Eö Kir. Felségének több jobbágyi élnek, ekkorig egészen meg voltak

fosztatva, ambár ők, a' leg tekintetesebb Angliai Ministereknek és Parlamentum tagjainak vallás tétel szerént is, minden hiveséggel és jobbágyi engedelmeséggel viseltettek az uralkodó Fejedelemhez, és mint valóságos Keresztények semmit sem hisznek olytat, a' mellyre nézve ők azon szabadságban és jufokban ne részesülhetnének. Hívek a' Királyi székhez, engedelmesek a' törvényeknek, szeretik a' Britanniai alkotmányt. — A' dolgoknak jelen való körülállási közt, a' mellyekben a' Statusnak nunkalkodó erejere, és a' három Országának szives ölve szerkeztetésére leg nagyobb szükség vagyon, akként nyilatkoztatták ki magokat az Irriandiai Katólikusok, hogy ők a' Hazaért minden javaikat és életeket fel áldozni készek, de igazság szerént azt is meg kívánhatták, hogy több polgári társaikkal egyenlőképen tartattassanak, mivel valamint azok, úgy ők ik minden jobbágyi köteleltségeiknek eleget tesznek.

„Mi, úgymondnak továbba, az Irriandiai lakosoknak $\frac{4}{5}$ részét tesztik, még is rabfzolgaságban tartatunk; semmi tiztségekre és gazdagságra nem juthatunk, és ez a' nem érdemlett meg alatsonyítás 's bennünk az industriának lelkét egészen meg fosztya. Szükségesképen más szerentsejének irigylését és gyölölseget szüll az illy alkotmány Irriandianak Katholikus és Protestans lakosi közt. Ezek minden részben előmozdittatnak, 's ő magok folytatták a' kereskedést; amazok minden úton módon nyomattatnak. Semmi rang, semmi érdem, semmi virtus, semmi nemesség meg nem menthetik az Irriandiai Katolikusokat a' nyomástól, minden szabad kormányozásbéli hasznoktól és privilegiomoktól meg

vallásunk idiztatva. A midőn a' Parlamentum általmáért esedezünk, nem úgy szólunk mint Katolikusok, hanem mint patrióták avagy jó hazafiak, mint Országunknak barátjai, és meg vagyunk arról győződve, hogy a' mi fel szabadításunk a' Hazának szerentséjére és bődogságára fog szolgálni. Egyébaránt is mind a' tapasztalás, mind a' történet dolgoknak könyve a' historia meg tanítottak minket arra, hogy a' vallás tsak szines ok, és hogy az Irlandiai Protestánsok a' mi hazánkfiak azokkal a' kereskedésbéli és másféle hazsnokkal, a' mellyek a' mi nyomattatásunkból folynak, mint eddig, úgy ez után is élni kívánnak s. a. t. Az idő meg fogja mutatni, mit fog erre az esedező levélre az Angliai Alsó Parlamentum válaszolni.

Frantzia Birodalom.

Napoleon Császárnak Bayonnéból lett vissza utazásáról, a' 16-ik Augusti Párisi Zsurnalok így szólnak: „Eö Cs. K. Felségeknak déli Frantzia Országon való által utazásokat és a' St. Cloudi kastélyba lett vissza téreseket méltan győzedelmi utazásnak lehet tartani. Minden városok és helységek, a' mellyekenn Eö Cs. Felségek által mentek, innepi módon voltak fel ékesítve, minden országos utak tömve voltak az Eö Felségeket látni és tisztelni kívánó emberekkel, a' kik sok Éllyen a' Császárs! Éllyen a' Császárné! örvendetes kiáltásokkal töltötték bé a' levegő eget. — Minden városokban, a' mellyeken Eö Felségek által utaztak, azoknak jelenvaló állapotjokról, szükségeikről, és azokról az eszközökről, mellyekkel azokon segiteni lehetne, beszélgettet a' helytartokkal és más közön-

séges Előjárókkal a' Császár. Napoleon városába, melly már is sok szép épületekkel ékeskedik, egynéhány száz papi személyek és előjárók gyűltek öfzve a' Vendei Ofztályból, a' melly tartomány, a' mint közönségsen tudva vagyon, leg többet szenvedett a' Frantzia Országi hofzas revolutió alatt. Ezekkel a' Vendéből oda gyűlt személyekkel egynéhány óráig és nagy maga le erefzkedésével beszéltt Napoleon Császár, 's kívánta szükségeiket tudni. Töllök lett el valásakor illy szózatok zengedeztették a' levegőt: Éllyen számos efsztendő kig a' Vendei békefség szerző!

A' Frantzia Császárnak 20 ik Juliusi decretuma fzerént minden Frantzia Országi Zsidó lakosok, a' kiknek még ekkorig semmi bizonyos familia neveik nem vóltak, három hólnap el forgása alatt egy illy nevet magoknak választani 's venni köteleztetnek, még pedig nem az ó testamentomból, és nem valamelly városból, a' mint sokaknak közülök szokások vólt, hanem az új Testamemtumból, a' melly fel veendő neveikről a' hely-és városbéli Előjárókat tudósítani, 's fel vett neveiket azoknak jegyző könyveikbe fel irattatni kötelesek. A' Párisban lakó Izraeliták is szépen meg inneplették a' Napoleon Császár születésének emlékezetes napját; a' melly alkalmatofsággal az ő tudós fő Rabbijok Sinsheim igen szép és gyökeres orátiót mondott, mellyben arra kérte 's intette a' maga gyülekezetét, hogy azon jóté teményekért, a' mellyeket a' Fels. Ur Isten Napoleon Császár által velek közlött, méltó hálaakat adjanak.

Noha a' koldusokra nézve minden Európai tartományokban hasznos intézetek tétetődtek: mindazáltal sem itt, sem amott meg nem lehetett őket

a' kóldulásban akadályoztatni, rész szerént a' köz-
nép közt uralkodó bal vélekedések, rész szerént a'
kóldulóknak szemtelenségek miatt. — Spanyol Or-
szágban, a' hol eddig gyalázatos dolognak tartatott
a' munkáság, igen kevélyek 's magokat nagyra tar-
tók voltak a' kóldusok, és meg azok a' tzipra ruhákba
fel öltözött dámák is, a' kik után két három inasok
mentek, az utzákon alamisnát kérni nem szégyen-
lettek. Egy Spanyol Országi kóldús egy urnak, a'
ki ötet a' munkára intette, így felelt: nem tanátsot
hanem alamisnát kívánok tölled. Egy más kóldús,
a' ki arra, a' kitől alamisnát kért, töltött pistolyt
vovván ki a' köntöse alól; néki így szóllott: Ele-
mosina per questo Christo, az az, ezen
Kristus nevében alamisnát kérek tölled. — Az An-
gliai Országi Kóldusok, este azokban a' vendég há-
zakban, a' mellyekben öszve gyűlni és vendégesked-
ni szoktak, mankóikat, fa lábjaikat, és a' szemei-
ken hordani szokott flastromjaikat le hányván, vi-
gan esznek isznak, dúdolnak, ugrálnak, 's tanzol-
nak, sőt kedves nimfaikat is meg vendéglik a' nap-
pal kóldúlt almisnából.

A' Frantzia Országi Kóldusokra nézve követ-
kezendő tzikelyekből álló decretumot hozott a'
múlt Sz. Jakab havában Napoleon Császár: 1) Az
egész Frantzia Országban meg tilalmaztatik a' kóld-
ulás. — 2) Minden Ofztályban lakó kóldusok fo-
gattalsanak meg, és vitettefsenek azon Ofztálybéli
kóldus házba, a' melly abban építtetni fog. — 2) Az
illy kóldus házaknak meg építetések után 15 nappal,
azon ofztálybéli helytartó egy hirdetmény által té-
tettefsé közönségesse, hogy az a' kóldus ház már
egészlen el készült, és hogy azok a' kóldusok, a'

kiknek semmi élni való eszközök nintsen, abba bé menni kötelesek. — Ezt a' hirdetményt azon Ofztálynak minden gyülekezetiben, három egymás után következő vasárnapokon közönségessé tenni és ismét el olvasni szükséges lesz. — 3) Azon hirdetménynek harmadik közönségesé való tétele után minden azon ofztálybéli koldust a' helységbéli előjárók parantsolatjára fogják el a' nemzeti katonának és vigyék bé azon közönséges koldús házba. — 4) A' tartományokban ide 's tova tsavargó koldusok árestáltásának le; 's vitettefsenek a' fenyítő házakba. — 6) Minden koldusházat különös parantsolatra kell a' építeni, 's rendbe fzedni. — 7) Az illy koldús házaknak fel állításokra szükséges költséget a' Status Kintstárja, az Ofztályok és a' városok fogják szolgáltatni. — 8) A' jelenvaló decretum kihirdettetésének hónapjában, minden ofztálybéli helytartók kötelesek lesznek, a' mi belső dolgokra ügyelő ministerünket az illy koldús házaknak épitetésekről tudósítani. Ebben a' tudósításban azon koldús háznak nevét, annak építésére szükséges költséget, azon adományt; mellyet az Ofztályok, és Gyülekezetek adnak, és azt is, a' mit a' Status Raszájából arra adni szükséges lesz, nem különben azoknak számát; a' kiknek abba helyt adni lehet, azt a' fegyveres erőt, melly annak őrizetére szükséges lesz, azokat a' műhelyeket és munkákat, a' mellyeket abba fel állítani lehet, 's azon rendet és fenyítéket, a' mellyek az abban bé vitetendő személyekre nézve szükségesek lesznek, világosan fel kell jegyezni. — 9) Minden hónap kezdetében szükség lesz azokról az akadályokról, mellyek az illy koldús házaknak fel állításokban elő fordulhatnának, a' belső dolgokra

ügyelő ministert tudósítani; 10) és utollyára, ezen decretumnak végre hajtasára minden ministerjeink kötelesek lesznek — Napoleon.

Rénusi Szövetség

A' Bádeni N. Hertzegnek múlt Juliusban költ rendelésében két nevezetős tárgyak fordulnak elő. Az első, azon herczegségben lakó Izraelitákat tárgyalja, 's következő foglalatja vagon: A' mi tartományainkban lakó Zsidókat, így szól a' Nagy Herczeg, koránt sem lehet örökös jobbágyoknak tartani, sőt inkább ök is szabad polgárok, és mint mások ök is élhetnek a' Constitutio által meg határozott polgári jufsokkal. Azonközben még most és addig, mig a' kereftény lakosokkal egyenlő élelem módját keresni nem tudnak, és jobb nevelést nem vesznek, azokban a' helységekb, a' hol még eddig nem voltak, a' helységbéli előjáróknak különös engedelmek nélkül le nem telepedhetnek. Sőt még azokban is, a' hol már eddig laktak, nem Gyülekezeti, ha nem tsak általom alá vétetett zselléreknek tartatnak. Közönségsen vévén, ott a' hol laknak mindazoknak a' kötelefségeknak meg tartására, a' mellyeknek végbe vitelére a' több polgárok is köteleztetnek, öket is szoritani kell.

Azon decretumnak második tikkelyében olly rendelés tétettetik, hogy a' Katolikusok és Protestánsok közt leendő öfzve házasodásnak semmi akadály ne tétetődjék, hanem kiki követhesse szivének hajlandóságát, úgy mindazáltal, hogy az illyen különböző vallású hazařságból származandó gyermekek 14 esztendő korokig az atyák vallásában neveltetelsének, azon idő el telése után pedig szabad le-

gyen azoknak arra a' vallásra állani, a' melly nékiük tettzeni fog.

A' Baváriai Kiralysághoz tartozó falu helységeknek köz hafznokra nézve három olly közönséges Oskolák állittatnak fel Münchenben, Bambergben, és Insprukban, a' mellyekben egyedül falusi Orvosok fognak neveltetni, és az orvosi Tudománynak tsak azon részzeire tanittatni, a' mellyeknek tudása az Orvosoknak elkerülhetetlenül szükséges, a' millyenek az Anatomia, a' Physiologia, a' Páthologia, a' Semiotologia, a' közönséges és különös Therapia, a' Diacretica, az Obstetricia, a' Phármacia, és Chárurgia. Azok az ifjak, a' kik ezen orvosi Oskolákban bé vétettetni kívánnak, kötelesek lesznek a' Lyceumokban és Gymnasiumokban oskolai tudományaikat el végezni, 's azoknak szorgalmatosan való tanulásokról, azokban tett előmenetelekről, 's egyszersmind magok jó erkölcsi tulajdonságaikról hiteles tanúbizonyosság levelet mutatni. Az orvosi Oskolákban ingyen fognak tanittatni, könyveket mindazáltal magok tartoznak szerezni magoknak. Azok a' Közönségek, a' mellyekben jóvendőben szolgálni fognak, kötelesek lesznek addig, mig oskolai Cursusokat el végzik, nékiük 60. forintokat fizetni esztendőnként.

Hadi Készületek és Törtémetek.

A' Pétersburgi leg újabb tudósítások azt tartják, hogy a' Fels. Orosz Császár hát gyalog és egy néhány lovas regimentet, és egy ágyuzó sereget küldött Finnlandiába, az ott táborozó Orosz Ármadiának öregbitésére. Ennekfelette, azok az Orosz hadi seregek, a' mellyek ekkorig Moskau környé-

kénn feküdtek, Petersburg izomfzédtságába marsi. rozni parantsoltattak olly vegből, hogy ha a' szoros környülállások kivánni fogják, Finnlandiába mehefse- nek. El tökéllette magában a' Svéciai Király, hogy egész hadi erejét Finnlandiának vissza nyeresére fordítsa, mellyet közönségessé tett hirdetménye fze- rent maga igyekezik kórmányozni.

A' Wazában történt tsatáról következő tudósítás adattatott ki a' Pétersburgi Udvari újság levelekben: két egész óráig tartott igen vakmerő el- lentállások után a' város közepéig vontak vissza ma- gokat a' Svékusok. A' városba lett bé marsirozá- sokkal minden utzákban el rejtkezett stutzosokra ta- láltak a' mi vitézeink, a' kik néhány Jakosokkal együtt keményen tüzeltek reájok, mellyről General Major Demidow tudósittatván, az ellenséget a' házakból ki hajtatta. Rövid ellentalások után egy colonnéba avagy tsapatba gyültek az ellenséges sere- gek; de mivel a' mieinktől minden útzakon meg előz- tettek, rész szerént el fogattattak, rész szerént meg ölettettek. — Ezen véres tsatában 13 tífztek, s körülbelöl 235 köz emberek estenek a' Svekusok közzül fogságra, és egy ágyú foglaltatott el, 17 tífzt és 300 köz ember veszett el közzülök. — A' mi hadi népünk közzül 7 tífzt, 74 köz ember esett sebbe, és 37 ölettetett meg. — A' Sweabörgi erős- ségnek el foglaltatásáért a' fő Vezér General Bux- höwden a' Sz. György vitézi Rendjének 2 ik olz- talyába vétetődött bé, a' több tífztek a' Generali- sokig egy hólnapi zsóldjoknak $\frac{1}{3}$ részét nyertek ju- talom gyanánt, minden köz embernek egy rubel ada- tott ajándékba.